

пінопласт (полістирол); склобій; упаковка «Tetra Pak»; металобрухт; деревина; гума; текстиль. (П.П. Семко, 2018).

Сценарії збирання ТПВ ґрунтуються на аналізі існуючого стану на території Одеської області. У «Регіональному плані управління відходами в Одеській області до 2030 року» в основу системи збирання відходів в покладена наступна технологічна схема: 1) зелений контейнер для скла; 2) жовтий контейнер для «сухої» вторинної сировини; 3) сірий контейнер для залишкових (змішаних) відходів. Як вказано вище, домінуючим компонентом ТПВ є харчові відходи. Під час їх розкладання відбувається збільшення у складі ТПВ вологої та гниючої маси, яка не підлягає сортуванню та забруднює інші ресурсноцінні компоненти. При цьому, якщо мешканці забезпечать роздільне збирання у джерела утворення ТПВ, а саме безпосередньо у квартирах або домоволодіннях, можливо відібрати близько 70% умовно чистих ресурсноцінних компонентів. Для запобігання зниженню якості ресурсноцінних компонентів ТПВ відділення органічної складової повинно відбуватися в мінімально короткі терміни після її утворення. Після виконання процедури відділення органічної фракції, яка легко розкладається, залишається потік відходів, що являє собою стабілізовану суміш потенційних вторинних матеріальних ресурсів, кондиційність яких може бути збережена до моменту сортування на сміттесортувальному підприємстві і подальшої утилізації.

ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

*Сорочинська О.Л., доц., к.і.н., Ничкалюк Г.В., ст. викл.
Державний університет інфраструктури та технологій,
м. Київ, Україна
ellena06.84@ukr.net*

У сучасних умовах назріла актуальність визначення фундаментальних основ власного світогляду як передумови існування та поступового розвитку України. Безумовно, на цьому шляху значна роль відводиться державотворенню як процесу зміцнення національної цілісності та формування цільових орієнтирів руху в історичному просторі. Утім, відомо, що основу вибору моделі розвитку держави становить певна ідеологія, яка базується на особливому баченні народом своїх перспектив та можливостей розвитку, а також напрямів реалізації власних ціннісних поглядів завдяки раціональному використанню наявного національного потенціалу.

Наразі така загальнонаціональна ідеологія може бути сформована на основі концепції сталого розвитку, котра визначає світоглядну позицію людини і суспільства щодо суті відносин з приводу використання наявних природних, екологічних та інших ресурсів.

Сталий розвиток визначено ООН як основний напрям цивілізації на ХХІ століття. Поклавши в основу піднесення держави добробут і безпеку людини, її прагнення жити в гармонії з природою, взявши до уваги основні ідеї і принципи, закріплені в Декларації Ріо-де-Жанейро з навколишнього середовища та розвитку від 14 червня 1992 року й підтверджені в основному результативним документом Конференції ООН зі сталого розвитку «Ріо+20»

«Майбутнє, якого ми прагнемо» від 22 червня 2012 року, Україна започаткувала процес змін, що забезпечить її перехід до сталого розвитку.

Транспортний сектор є важливою складовою економіки України. Як ключова галузь економіки, транспорт гарантує функціонування та розвиток усіх галузей, слугує базовою базою для обміну, забезпечує економічні зв'язки між виробниками та споживачами продукції з різних регіонів країни, а також зовнішньоекономічні зв'язки. Без його ефективної роботи неможливе подальше поліпшення умов і рівня життя населення, підвищення добробуту суспільства. Стабільна та ефективна робота транспорту також є необхідною умовою забезпечення обороноздатності, національної безпеки та цілісності держави.

Розвиток всієї транспортної системи країни має важливе значення для того, щоб Україна перейшла до нового етапу сталого соціально-економічного зростання та прогресу на шляху до європейської інтеграції. Транспортний сектор є важливою складовою економіки України. Як інфраструктурна галузь, транспорт забезпечує базові умови для розвитку держави та суспільства зокрема. Тому особливо важливим є посилення ролі транспорту у зменшенні викидів, оскільки цілі розвитку транспорту взаємопов'язані з пріоритетами соціально-економічних перетворень. Сьогодні транспорт в цілому задовольняє транспортні потреби економіки та населення, але рівень безпеки, якості та впливу на навколишнє середовище пасажирських і вантажних перевезень не відповідає сучасним вимогам.

Слід також звернути увагу не лише на важливість покращення показників, які традиційно характеризують кількість та якість транспортних послуг, але й на необхідність зменшення втрат для суспільства, спричинених транспортною діяльністю. Адже з дорожнім рухом пов'язані серйозні соціально-економічні проблеми, які зростають з розвитком економіки та збільшенням обсягів перевезень, особливо з підвищенням рівня автомобілізації суспільства. Ці проблеми включають збільшення кількості дорожньо-транспортних пригод, посилення негативного впливу транспорту на навколишнє середовище та здоров'я населення, зростання втрат, пов'язаних із заторами на дорогах, а також збільшення викидів парникових газів та споживання пального. За оцінками, рівень таких втрат є дуже високим і загалом може сягати 8-10% річного ВВП. Враховуючи вищезазначені факти, а також той факт, що транспортна система України ще не в повній мірі відповідає стандартам та вимогам Європейського Союзу і демонструє значне відставання в частині інфраструктури, обладнання та операційних стандартів, слід визнати, що Україна наразі потребує вирішення

низки питань, пов'язаних з нарощуванням та раціональним використанням транспортного потенціалу на засадах сталого розвитку. Визнання цих питань на національному та галузевому рівнях є пріоритетом для забезпечення збалансованого розвитку транспортної системи України.

Сталий розвиток транспорту - це, перш за все, гармонійний розвиток, тобто розвиток з гармонізованим економічним, соціальним та екологічним підходом. Таким чином, сталий розвиток транспорту - це керований розвиток, заснований на системному підході та сучасних інформаційних технологіях, що дозволяє з високим ступенем точності прогнозувати результати та обирати оптимальний напрямок розвитку.

Сьогодні нажалі в Україні, як і раніше, практикується прийняття рішень щодо економічного розвитку, соціальної сфери, технологічних інновацій і стану навколишнього природного середовища без належної системності й стратегічного передбачення. Отже, проблема, на розв'язання якої спрямовано заходи щодо переходу України до сталого розвитку, полягає у визначенні стратегічних напрямів трансформації державної політики відповідно до принципів такого розвитку.

Запровадження основ сталого розвитку в Україні має ґрунтуватися на наступних принципах:

- рівноправності – охорона довкілля є рівноцінним пріоритетом розвитку (поряд з економічним та соціальним) і не може розглядатися окремо від нього;
- відповідальності – природні ресурси, які належать народові України і становлять матеріальну основу його існування незалежно від форм власності, є обмеженими і мають використовуватися з урахуванням потреб нинішнього і майбутніх поколінь;
- справедливості – гарантування державою справедливого розподілу благ для народу від використання природних ресурсів та забезпечення рівного доступу до них;
- партнерства – міжнародне співробітництво з іншими державами на партнерських умовах з метою збереження та відновлення світової екосистеми;
- попередження – превентивний підхід, що передбачає запобігання виникнення негативних екологічних наслідків від різноманітних видів господарської діяльності до їх реалізації та врахування можливих віддалених наслідків;
- узгодженості – скоординованість будь-якої антропогенної діяльності на території держави із загальними законами природи;
- компенсації збитків – відшкодування втрат, понесених населенням та довкіллям, спричинених господарською екологічно деструктивною діяльністю на території країни;

- гласності – відкритість і доступність екологічної інформації для всіх громадян держави;
- демократичного управління – широка участь українського народу в підготовці та прийнятті важливих екологічних рішень і проектів.

Економічний підхід у концепції сталого розвитку транспортного сектору передбачає оптимальне використання обмежених ресурсів та застосування екологічно безпечних природо-, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, включаючи створення екологічно прийнятних транспортних продуктів та послуг, мінімізацію відходів транспортного виробництва, їх переробку та утилізацію. Зокрема, оволодіння принципами логістичного мислення та ефективної логістики може зменшити непродуктивні витрати, підвищити ефективність перевезень та максимально задовольнити більш вибагливі вимоги клієнтів.

З екологічної точки зору, сталий розвиток транспорту повинен максимально зменшити вплив на навколишнє середовище і забезпечити цілісність біологічних і фізичних природних систем. Необхідні наступні напрямки роботи: кількісна та якісна оцінка стану екосистем, природних комплексів та природних ресурсів; коригування рівня антропогенного впливу різних видів діяльності, в тому числі транспортних об'єктів, на навколишнє середовище; обмеження впливу на навколишнє середовище шляхом використання різних способів і засобів очищення викидів в атмосферу, стічних вод, відходів виробництва і фізичних впливів; створення екологічно безпечних виробництв, технологій, рухомого складу, обладнання і транспортних систем; застосування методів екологічної безпеки при експлуатації промислових і транспортних об'єктів і постійного моніторингу стану навколишнього середовища; використання економічних методів в управлінні природокористуванням і раціонального використання природних ресурсів.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПЛАТИ ЗА ЕКОСИСТЕМНІ ПОСЛУГИ ЛІСІВ

*Тесленко К.А., здобувач першого рівня вищої освіти,
Анісімова С.В., доцент, к.г.н.,
Харківський автомобільно-дорожній університет,
м. Харків, Україна
svitlanaanisimova@meta.ua*

Ліси є для людей постачальником багатьох важливих корисних речей, які прийнято називати «лісовими екосистемними послугами». Їх діапазон досить широкий, але до теперішнього часу найбільш затребуваними були сировинні ресурси. Разом з тим ліси виконують безліч функцій: є місцем існування диких тварин і рослин, забезпечують захист від зсувів, лавин і